

PROMJENA IMENA SPELEOLOŠKE SEKCIJE HRVATSKOG GEOGRAFSKOG DRUŠTVA U SPELEOLOŠKO DRUŠTVO DINARIDI

U skladu sa Zakonom o udrugama i odlukom UO Hrvatskog geografskog društva (HGD) o budućem ustroju HGD-a, Skupština Speleološke sekcije Hrvatskog geografskog društva je na sjednici održanoj 23. prosinca 1997. donijela odluku o promjeni imena Sekcije u **Speleološko društvo Dinaridi**. Na taj je način prekinuta tradicija imena koje je u hrvatskoj speleologiji postojalo 41 godinu. Naime, Sekcija je prvi put osnovana na poticaj Upravnog odbora Geografskog društva Hrvatske 1956. godine (pod imenom Speleološka sekcija Geografskog društva Hrvatske). Za prvog predsjednika izabran je tadašnji asistent Geografskog odjela PMF-a Ivo Baučić. Članovi Sekcije su uglavnom bili studenti geografije, a osnovni cilj im je bio istraživanje speleoloških pojava na području Hrvatske. Razvojem geografije u Hrvatskoj i zbog sve veće potrebe rješavanja građevinarskih i vodoopskrbnih problema u krškim područjima, ubrzo se iskazala vrijednost speleoloških istraživanja koja su rezultirala širenjem znanstvenih spoznaja o Dinarskom kršu, te njihovoj praktičnoj i edukativnoj primjeni. Sekcija je bila najaktivnija krajem 50-tih i početkom 60-tih godina. U samostalnim akcijama i akcijama u organizaciji Speleološkog društva Hrvatske istraženo je više od 1000 spilja i jama u Hrvatskoj, te manji broj u jugozapadnom dijelu Bosne i Hercegovine. Istraživalo se u Gorskom kotaru, Lici, na Velebitu, u Dalmaciji (na Mosoru, Biokovu, Omiškoj Dinari, poluotoku Pelješcu) i na otocima Krku, Braču i Hvaru, a rezultati su skupljeni u više elaborata i objavljenih članaka. Među brojnim uspjesima posebno se ističu rezultati istraživanja otoka Brača 1958. i 1959. godine kada je među 218 spilja i jama istraženo 6 jama dubokih 200 i više metara! Najdublje su bile Jama kod Matešića stana

(-285 m) i Jama Podgračišće II, tada istražena do dubine od -243 m. U tim istraživanjima su osim članova Sekcije sudjelovali i članovi SO HPD Željezničar. Smanjivanjem aktivnosti tijekom 60-tih godina Sekcija se postupno ugasila.

Potaknuta uspjesima svojih prethodnika i potrebom organiziranja studenata geografije i svih zainteresiranih za istraživanje hrvatskog krša, grupa studenata i asistenata s Geografskog odsjeka PMF-a uz potporu Upravnog odbora HGD-a, na osnivačkoj skupštini održanoj u prosincu 1992. godine obnavlja Sekciju pod nazivom Speleološka sekcija Hrvatskog geografskog društva (SSHGD). Za predsjednika je bio izabran Anđelko Novosel, student geografije i geologije. Glavni ciljevi SSHGD su poticanje razvoja speleologije u Hrvatskoj kroz okupljanje i osposobljavanje svih zainteresiranih za istraživanje i stjecanje novih znanstvenih spoznaja o speleološkim pojavama i kršu općenito, organiziranje i sudjelovanje u speleološkim istraživanjima, znanstvenim i stručnim

skupovima, predavanjima i ekskurzijama, te skrb o očuvanju speleoloških pojava i podzemnih ekosustava od uništavanja i onečišćenja. Unatoč velikim problemima izazvanim nedostatkom materijalnih sredstava i speleološke opreme (u čijem su nam prikupljanju puno pomogli Ana-Marija Durbešić, Jadranko Ostojić i mr. Dražen Perica), članovi Sekcije su zahvaljujući velikom entuzijazmu do danas organizirali i sudjelovali u više istraživanja s ciljem zaštite i proučavanja speleomorfoloških, ekoloških i speleobotaničkih osobina speleoloških pojava. 1993. godine je pokrenuta akcija za zaštitu spilje Pijavice kod Senja, a više članova je sudjelovalo na ekspediciji "Lukina jama". 1994. je započelo istraživanje speleoloških pojava otoka Cresa i Samoborskog gorja, a u suradnji s Hrvatskim speleološkim društvom i DISKF-om organizirana je speleološka škola. 1995. godine je pokrenuto prvo sustavno speleološko istraživanje NP Risnjak, te ekološka i speleobotanička istraživanja ulaznih dijelova spilja i jama u okviru kojih je dvoje članova sudjelovalo na ekspediciji "Lukina jama '95" i istraživanju nekoliko spilja i jama u Istri. U 1996. i 1997. godini nastavljena su istraživanja NP Risnjak, otoka Cresa i Lošinja, na Velebitu, Medvednici, u Gorskom kotaru, Lici i na Žumberku. Osim spomenutih istraživanja organizirano je više posjeta poznatim speleološkim pojavama i nekoliko predavanja za studente i učenike. Rezultati istraživanja

skupljeni su u arhivi Sekcije, a dio je objavljen u različitim časopisima. Troje članova se bavi specifičnim istraživanjima radi izrade doktorske disertacije (ekološka i speleobotanička istraživanja ulaznih dijelova speleoloških pojava), magistarske teze (speleomorfološka istraživanja Žumberka) i diplomskog rada (istraživanje vrulja).

Članovi Sekcije su sudjelovali na više znanstvenih i stručnih skupova u Hrvatskoj i inozemstvu: na 8. mađarsko-hrvatskom kolokviju geografa (Budimpešta, Mađarska, 1994.), I. hrvatskom geografskom kongresu (Zagreb, 1995.), 4. i 5. međunarodnoj školi krša (Postojna, Slovenija, 1996. i 1997. god.), Okruglom stolu "Zaštiti timo prirodnu baštinu Žumberka" (Medven Draga, 1996.), Znanstvenom savjetovanju "Prirodoslovna istraživanja riječkog područja" (Rijeka, 1996.), 13. međunarodnom biospeleološkom simpoziju (Marakeš, Maroko, 1997.) i 12. međunarodnom speleološkom kongresu (La Chaux-de-Fonds, Švicarska, 1997.).

Iako smo morali promijeniti ime, nismo promijenili naše ciljeve postavljene prilikom obnavljanja Sekcije 1992. godine. Radi njihovog što uspješnijeg ostvarivanja surađujemo s više speleoloških udruga u Hrvatskoj.

Sjedište Društva je ostalo u prostorijama Geografskog odsjeka PMF-a, gdje se održavaju i sastanci (utorkom od 19-20 sati, seminar).

Nenad Buzjak